

medens han ved Siden deraf indretter nogle Foredrag specielt for Landmænd, som han saa kombinerer til et affluttet Hele. Paa denne Maade bliver denne Underviisning godt og hensigtsmæssigt meddeelt, saavidt jeg har kunnet erfare, og saaledes troer jeg ogsaa, at det Formaal, som Landbohøjskolen maatte sætte sig ved at indbrage denne Underviisning under sig, vil opnaaes paa en overmaade god og smuk Maade, saaledes som Lovudkastet har tænkt sig det, men derimod paa en langt ufuldstændigere Maade, som Fleertallet i Udvalget har foreslaaet det.

Maafsee maa jeg tillade mig endnu nogle faa Bemærkninger med Hensyn til Mindretallets Forslag. Jeg maa dertil bemærke, at jeg troer, at det vilde indskrænke Landbohøjskolen's Virksomhed paa en Maade, der ikke vilde være ganske heldig. Det vil nemlig vides, at i enhver Underviisningsanstalt, hvor der findes en levende Betydning Sted mellem Lærerne og Eleverne, der afholdes Examen af selve Elevernes Lærere. Dette er, jeg vil næsten sige, en Nødvendighed, Noget, hvortil der føles en overordentlig stor Trang, fordi ved denne Examen faaer hele den Underviisning, der har været meddeelt, sin Afslutning, og man faaer Leilighed til at aflægge et for Lærere og Elever vigtigt Vidnesbyrd om, hvorledes Tiden til Underviisningen har været benyttet. Det vil derfor ogsaa findes, at ved alle vore Underviisningsanstalter, ligesom de laveste til de høieste, finder en saadan Afslutning af Underviisningen Sted ved en Examen. Jeg troer derfor, at det ikke vilde være ganske heldigt, om man satte en Bestemmelse ind i Loven, som formeente Landbohøjskolen at afholde Examen over de Elever, som den havde undervist, navnlig fordi man derved kom til at aabne en ny Bane, som man maafsee, naar man kom nærmere til at overveie den, vilde finde betænkelig. Det er min Overbeviisning, at det vil være fuldkommen betryggende for Staten, at der bliver afholdt Examen ved Landbohøjskolen; men jeg vil tillige gjøre opmærksom paa, at dette Spørgsmaal atter er et af dem, hvorom det forekommer mig, at Rigsraadet maa være nærmest til at udtale sig, idet det jo nemlig er med Hensyn til Embedsmænd under Finansministeriet, at denne Examen til-

deels bliver afholdt, og det altsaa hovedsagelig maa være denne Forsamling, som afgjør Spørgsmaalet om, hvorvidt min Anskuelse i denne Henseende er den rette. Jeg kan imidlertid tænke mig, at man der kunde være en anden Anskuelse og sige: selv om vi gaar ind paa, at der skal gives Underviisning ved Landbohøjskolen, og vi ikke kunne formene denne at afholde en Examen, ville vi dog ikke ansee en saadan for tilstrækkelig; men af Hensyn til, at Examen er deels theoretisk, deels praktisk, kunde det tænkes, at man bestemte, at f. Ex. den praktiske Deel skulde afholdes uafhængig af den anden og paa en saadan Maade, som man nærmere kom overeens om, vel nærmest af Forstmænd. Noget Saadant kunde jeg tænke mig, men jeg vil ikke ansee det for rigtigt, selv om der kunde fremsføres Grunde derfor, da man let derved kom til at kollidere med Spørgsmaalet om Examensindretningen ved Landbohøjskolen. Det er simpelt og naturligt, at Skolen selv holder sin Examen i denne Videnskabs-Komplex som i de andre, hvori den examinerer de Elever, den har undervist, og derved giver baade Publikum, Bestyrrelsen, Lærere og Elever den Bestyrrelse, som de trænge til, det Præg, det Stempel paa Underviisningens Frugt, som en saadan Examen naturligt medfører.

F. Nielsen: Udvalgets Fleertal har fundet saa liden Understøttelse her i Salen, at jeg, der i Forebagen deler Mening med dette Fleertal, troer mig forpligtet til at sige nogle Ord til Understøttelse for dets Anskuelse, endstjøndt Sagen i sig selv ligger mig noget fjernere. Man har fra den modsatte Side paaberaabt sig, at det Sammenhørende bør forenes, for at Præsterne ikke skulde splittes; men ligeoverfor denne Sætning, som jeg gjerne anerkjender, staar der en anden negativ, nemlig den, at det Iffesammenhørende skal ikke forenes, da saadant Fællesskab nødvendigtvis bliver Moder til Trætter. Nu forekommer det mig, at just fra Lovgivningens Standpunkt maae saadanne Anliggender kaldes ikke-sammenhørende, der høre under forskellige Lovgivningsmyndigheder; thi om de endog kunne have en og en indvortes Forbindelse med hinanden, ere de, naar de høre under forskellige Lovgivnings-